

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

**Sesiune de instruire
privind acordarea subvențiilor în avans
pentru dezvoltarea locală
prin implementarea Programului
LEADER**

15 august 2022

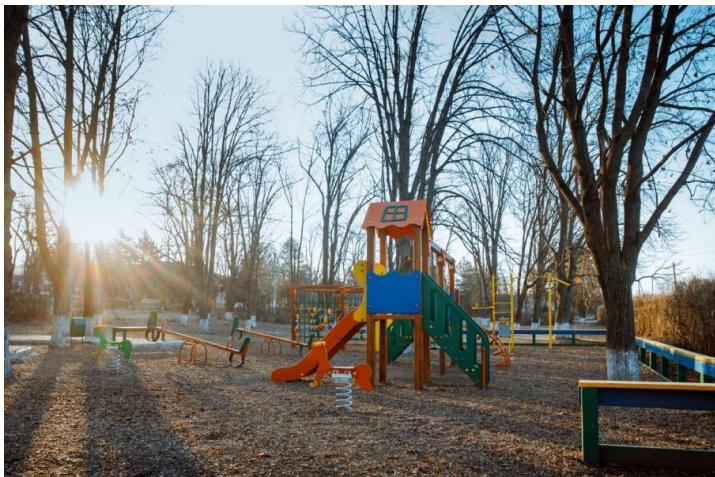

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Scopul programului:

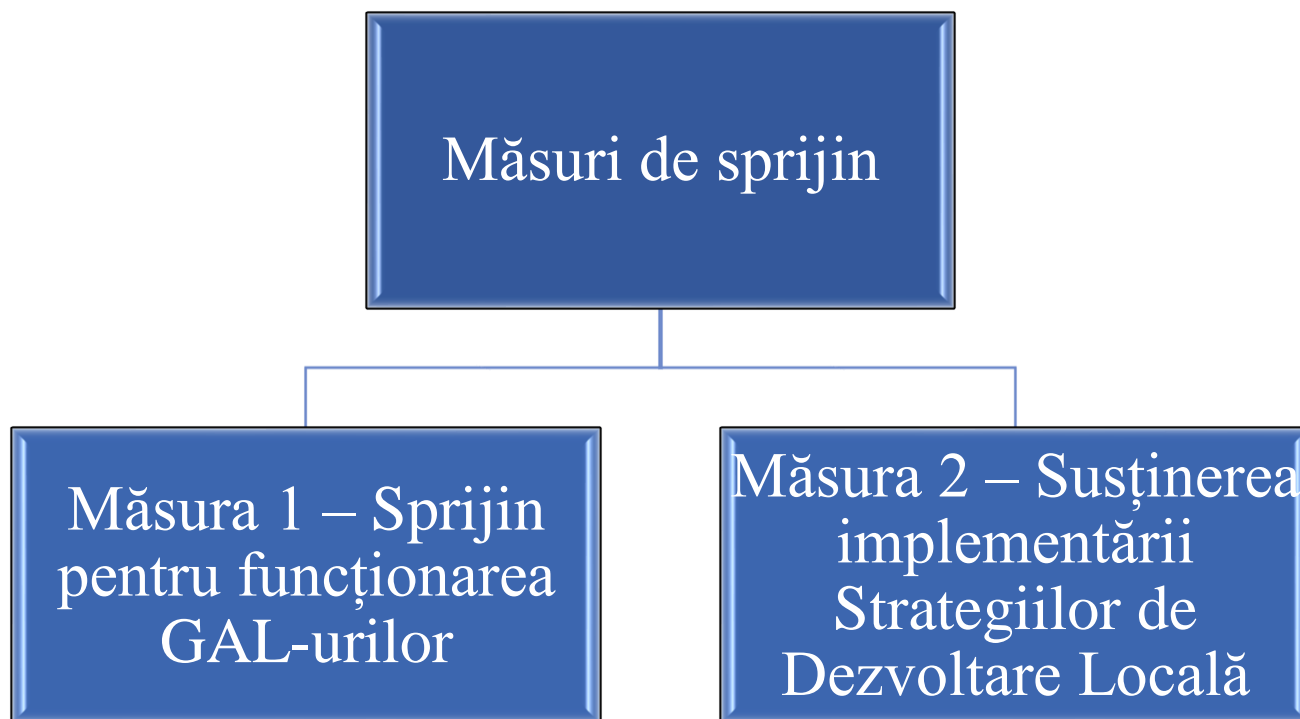
- susținerea dezvoltării economice a teritoriilor acoperite de GAL,
- creșterea nivelului de trai,
- diminuarea excluziunii sociale prin intermediul implementării SDL cu implicarea reprezentanților autorităților publice locale, a sectoarelor antreprenorial și civic.

CADRUL LEGAL LEADER

- **Legea nr. 276/2016** cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural
- **Legea nr. 50/2021** cu privire la grupurile de acțiune locală.
- **HG nr. 277/2022** cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea subvențiilor în avans pentru dezvoltare locală prin implementarea Programului LEADER.

Beneficiarii:

- 1) **GAL-ul selectat și aprobat** de MAIA pentru a fi finanțat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură;
- 2) **Solicitantul subvenției**, a cărui cerere a fost selectată de GAL și aprobată spre finanțare de către Agenție;

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Măsura 1 – Sprijin pentru funcționarea GAL-urilor

Costuri eligibile:

TVA

Salariile angajaților,
contribuțiile de asigurări
sociale;

Birotica, consumabilele de
birou

Serviciile în domeniul IT,
serviciile de auditor,
consultanță juridică, instruire,
servicii de curățenie,
deplasare;;

Echipamentul de birou strict
legat de implementarea
strategiei de dezvoltare locală:
mobilă pentru oficiu,
calculatoare și accesorii,
imprimante, scanere, aparate
de telefon;

Servicii comunale, cheltuielile
pentru energia electrică și
gazele naturale;

Serviciile de publicitate și/sau
tipografice;

Cheltuielile de transport;

Serviciile poștale, de telefonie
și internet;

Cheltuielile legate de
participarea la
expoziții/târguri/evenimente
agricole și nonagricole.

Închirierea oficiului GAL-ului,
inclusiv reparațiile curente sau
capitale, și întreținerea altor
spații pentru desfășurarea
evenimentelor/instruirilor;

Acordarea mijloacelor financiare în cadrul Măsurii 1:

Tranșa I- 50% din valoarea mijloacelor financiare aprobate pentru măsura 1, se acordă în baza deciziei organului central de specialitate.

Tranșa II- 30% din valoarea mijloacelor financiare aprobate pentru măsura 1, în baza cererii de debursare însoțite de documente ce confirmă valorificarea a cel puțin 95% din suma primei tranșe a subvenției.

Tranșa III- 20% din valoarea mijloacelor financiare aprobate pentru măsura 1, se acordă în baza solicitării de mijloace financiare, cu anexarea documentelor confirmative privind utilizarea mijloacelor financiare acordate în tranșa a doua.

Cererea de plată pentru debursarea resurselor financiare (tranșa II și tranșa finală)

Modelele de cereri le puteți descărca de pe site-ul Agenției: aipa.gov.md

Raportarea semestrială

În conformitate cu Regulamentul privind acordarea subvențiilor pentru dezvoltare locală prin intermediul programului LEADER, capitolul III, art. 41 GAL-urile beneficiare de subvenții în avans, în termen de până la 10 ianuarie și 10 iulie a perioadei următoare de raportare, prezintă Agenției, în format electronic sau pe suport de hârtie, *raportul privind utilizarea mijloacelor financiare acordate și activitățile desfășurate conform planului operațional*, însoțit de documente confirmative ce justifică valorificarea resurselor financiare.

Raport

Documente ce confirmă valorificarea resurselor financiare:

copia documentelor aferente procesului de achiziție;

copia contractelor privind achiziționarea bunurilor, serviciilor sau a lucrărilor;

copia actelor de predare-primire a serviciului, cu specificarea denumirii serviciului, cantității/numărului, prețului unitar, perioadei, a devizului de cheltuieli;

copia contractelor de locațiune, după caz, a contractelor de comodat;

copia contractelor individuale de muncă cu angajații GAL-ului, inclusiv a acordurilor adiționale la acestea, după caz;

copia ordinelor de plată pentru bunurile, serviciile sau lucrările livrate;

copia facturilor fiscale privind livrarea bunurilor, serviciilor sau a lucrărilor;

copia contractelor de prestări servicii;

ordinele și deciziile interne;

extrasele bancare;

procesele-verbale ale ședințelor GAL-ului, inclusiv agendele și listele de participanți;

copia borderoului de calcul al salariilor și a tabelelor de pontaj;

copia fișelor de post ale funcțiilor angajaților GAL-ului;

biletele de călătorie/chitanțele pentru cazare.

Regulamentele de subvenționare

▶ **Compensații -
intervenții ale statului**▶ **Subvenții în avans -
dezvoltare rurală**▶ **Subvenții în avans -
proiecte start-up**▶ **Subvenții în avans -
îmbunătățiri funciare**▶ **Plăți directe pe cap de
animal**▶ **Programul LEADER**▶ **Istории de succes**▶ **Materiale de
informare**▶ **Campanii de
informare**▶ **ENPARD**

Comunicate de presă

▶ 02/08/2022 | Comunicate de presă

**Prima pensiune construită cu ajutorul
subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului
de trai și de muncă în mediul rural**

Dezvoltarea rurală este una din direcțiile prioritare pentru Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA). Proiectele finanțate din Fondul Național de Dezvoltare a Agricultură și...

▶ 28/07/2022 | Comunicate de presă

**Proiecte de dezvoltare a localităților rurale
finanțate de către AIPA**

Sustinerea APL-urilor în procesul de îmbunătățire a condițiilor de trai și de muncă în localitățile rurale este una din misiunile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA). Finanțare...

▶ 27/07/2022 | Comunicate de presă

**Sesiune de informare pentru primarii și
agenții economici din r-nul Ștefan Vodă**

Astăzi, 27 iulie curent, la solicitarea Administrației Publice Locale, directorul adjunct AIPA, Diana Coșalnic a avut întrevedere cu primarii ai raionului Ștefan Vodă, dar și cu agenții economici, unde...

▶ 26/07/2022 | Comunicate de presă

**AIPA a participat la forumul Investor
Connect din cadrul „Programului global de**

Depune dosarul on-line

Programează-te on-line

Lista solicitantilor

Verifică starea dosarului

Graficul postinspecțiilor

Harta subvențiilor

Lista beneficiarilor

www.aipa.gov.md

Cum comunicăm?

E-mail

Poșta
Moldovei

Telefon

Notificare

Scrisoare

Demers

E-mail: leader@aipa.gov.md

Telefon: 022 222 892 / 022 220 386

Demersurile, scrisorile, notificările vor fi semnate în mod obligatoriu de către directorul executiv/reprezentantul legal al GAL-ului.

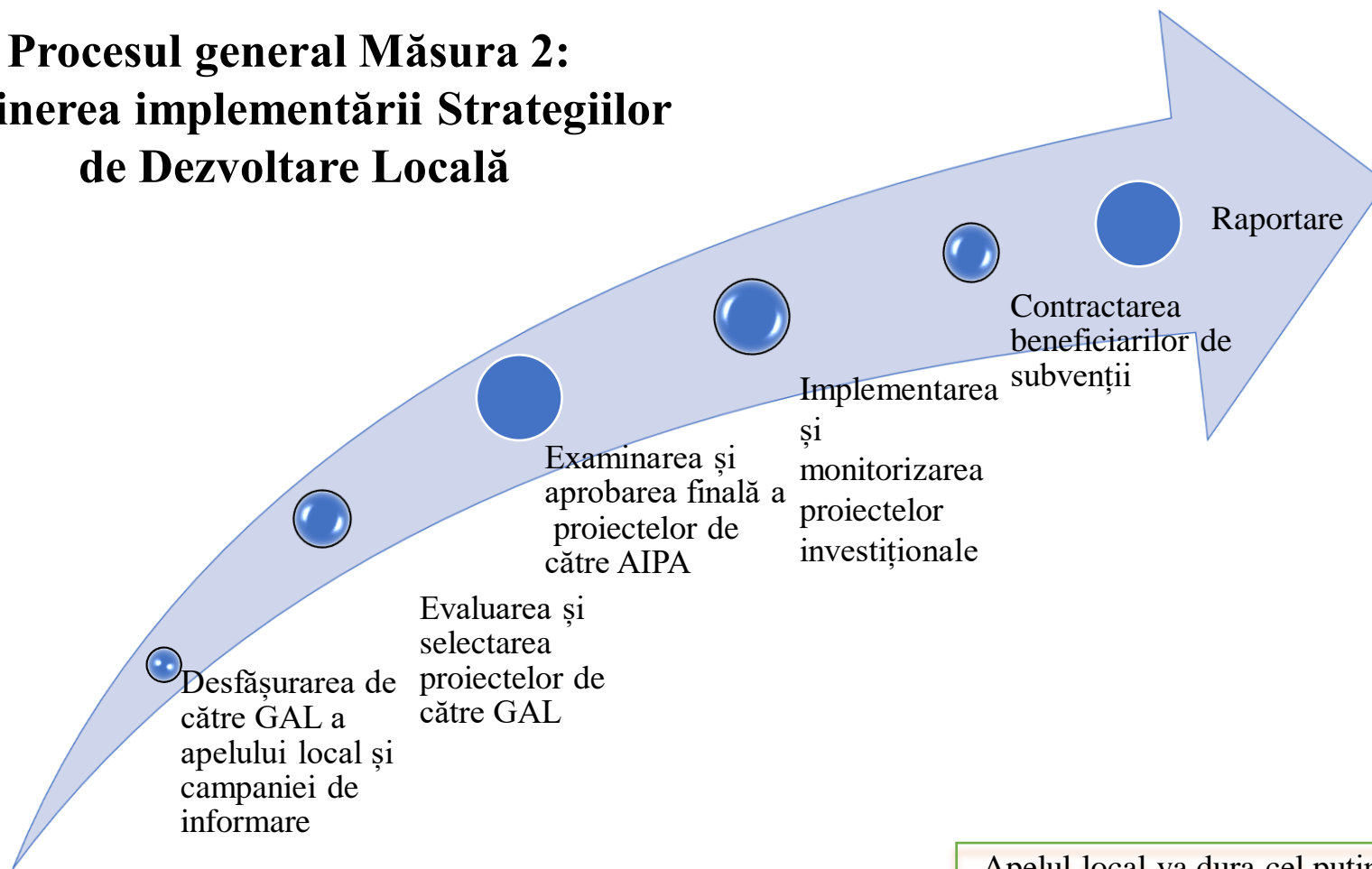
MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Măsura 2 – Susținerea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală

Procesul general Măsura 2: Susținerea implementării Strategiilor de Dezvoltare Locală

Apelul local va dura cel puțin
20 zile dar nu va depăși **30
zile**

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

IMPORTANT

GAL-ul va informa print-un demers Agenția cu privire la lansarea apelului local de selectare a cererilor de finanțare.

Demersul va fi semnat electronic/olograf de către președintele sau directorul executiv al GAL-ului și transmis în format electronic/fizic.

Concomitent cu demersul se va transmite și Planul de desfășurare a campaniei de informare pentru apelul local în cadrul PL.

Domeniile de acțiune eligibile în cadrul apelului local:

- 1) diversificarea economiei rurale, înființarea și dezvoltarea întreprinderilor/afacerilor noi și crearea locurilor de muncă;
- 2) achiziționarea echipamentelor și utilajelor;
- 3) construcția/renovarea/extinderea/modernizarea spațiilor și clădirilor de importanță economică, socială, istorică, culturală;
- 4) construcția/renovarea/extinderea/modernizarea și dezvoltarea infrastructurii economice în zonele rurale;
- 5) stabilirea/renovarea/extinderea/modernizarea serviciilor publice locale;
- 6) menținerea și dezvoltarea patrimoniului cultural și natural local;
- 7) crearea și dezvoltarea artizanatului/meșteșugăritului popular;
- 8) dezvoltarea turismului rural;
- 9) protecția mediului ambiant și a biodiversității;
- 10) crearea, dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Modul de aplicare la apelul local

Dosarul de aplicare:

<p>Cererea de finanțare a proiectului</p>	<p>Copia contractului de societate civilă – pentru proiectele investiționale efectuate prin asociere;</p>
<p>Copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, iar în cazul gospodăriilor țărănești (de fermieri), copia certificatului de înregistrare, cu anexarea declarației de constituire;</p>	<p>Certificatul privind lipsa restanțelor la achitarea impozitelor și taxelor față de bugetul public național la momentul depunerii cererii;</p>
<p>Declarația pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor și a documentelor prezentate, inclusiv angajamentul de a nu înstrăina/transmite în folosință sub nicio formă investiția supusă subvenționării, de utilizare a acesteia conform destinației;</p>	<p>Doar pentru sectorul public: a) aprobarea proiectului investițional; b) dovada capacității de cofinanțare în proporție de cel puțin 20% din valoarea proiectului investițional pentru sectorul public; c) împuternicirea persoanei pentru a depune cererea de proiect investițional, cu dreptul de a semna contractul de acordare a subvenției în avans și alte acte administrative;</p>
<p>Documente relevante domeniului de acțiune pentru care se planifică a fi efectuată investiția</p>	<p>Copia actelor ce atestă dreptul de proprietate/posesie a bunurilor imobile pentru care se efectuează investiția;</p>
<p>În cazul bunurilor proprietate privată, acestea nu trebuie să fie grevate, cu excepția cazului în care datoria reprezintă un împrumut destinat exclusiv finanțării investiției;</p>	<p>Cel puțin trei oferte pentru utilajul, echipamentul, serviciul, materialul de construcții ce urmează a fi achiziționate în cadrul proiectului investițional;</p>

Criteria generale de selecție a proiectelor:

Crearea locurilor de muncă;

Crearea întreprinderilor – pentru proiecte de dezvoltare economică

Numărul beneficiarilor în urma implementării proiectului;

Promovarea soluțiilor inovative;

Crearea oportunităților pentru anumite grupuri sociale: tineri, femei, persoane, social-vulnerabile, minorități etnice, persoane în etate

Promovarea soluțiilor pentru protecția mediului;

Contribuirea la atingerea indicatorilor setați pe măsura de referință din strategia de dezvoltare locală și obiectivul specific pentru care contribuie măsura respectivă.

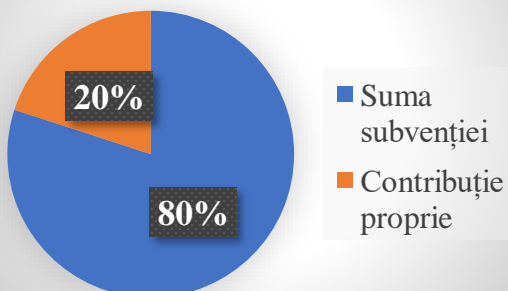

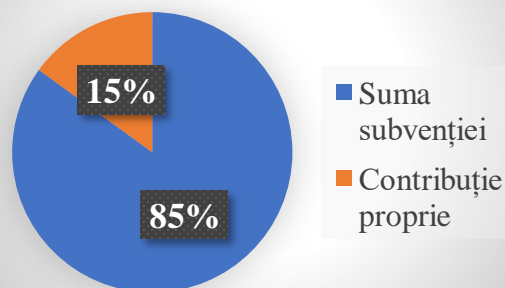
Termenul de implementare a proiectului investițional nu va depăși 12 luni

Subvenția în avans se acordă în următoarele proporții:

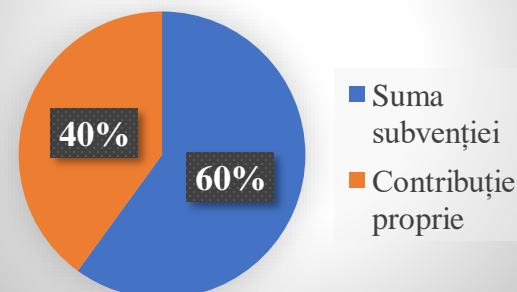
Sectorul public

Sectorul civic

Sectorul antreprenorial

Mijloacele financiare acordate nu vor depăși următoarele sume:

Până la 200 000 lei pentru un proiect investițional individual,

Până la 300 000 lei pentru un proiect investițional implementat prin asociere a doi sau mai mulți parteneri

Calculul valorii subvenției:

$$C_e = v_t - Ch_{ne}$$

$$S_{sv} = C_e * k$$

v_t = valoarea totală a proiectului;

Ch_{ne} = cheltuieli neeligibile*

C_e = costul investiției eligibile pentru solicitarea subvenției;

S_{sv} = suma subvenției solicitate;

k = coeficientul de subvenționare.

Costuri și bunuri neeligibile, conform legii 276/2016

Articolul 26. Costuri și bunuri neeligibile

bunurile achiziționate de la persoane afiliate;

bunurile achiziționate second-hand;

achizițiile de bunuri imobile;

porțiunile de grant;

investițiile realizate în orașul Chișinău și orașul Bălți;

taxa pe valoare adăugată, cu excepția proiectelor care se încadrează la art. 17, prioritatea III, inițiate de autoritățile administrației publice locale, precum și a proiectelor inițiate pentru funcționarea grupurilor de acțiune locală

comisioanele bancare, costurile garanțiilor bancare și cheltuielile similare;

costurile de schimb valutar, taxele și pierderile ocazionate de schimburile valutare;

instruirea/șef-montaj;

achitățile efectuate în cadrul operațiunilor de schimb al mărfurilor (barterul), de compensare, ce rezultă din contractele de cesiune, precum și cele efectuate către persoanele juridice înregistrate sau cu reședința în jurisdicții care nu implementează standarde internaționale de transparență.

Exercițiu practic

Solicitantul:	Asociația Băștinașilor din Țibirica
Denumirea proiectului:	Amenajarea terenului de joacă pentru copiii din localitate
Valoarea totală a proiectului (MDL, inclusiv TVA)	142 840 MDL
Costul investiției eligibile pentru solicitarea subvenției (MDL, fără TVA*)	113 200 MDL
Suma subvenției solicitate (MDL)	100 230 MDL
Suma contribuției proprii (ex. surse proprii, împrumut/credit) (MDL)	42 610 MDL

Denumirea activității/achiziției	Unitatea de măsură	Nr. de unități	Preț per unitate, MDL	Preț total, inclusiv TVA, MDL
1. - Căsuță din lemn	buc	1	10 500	10500
- Tobogan	Buc	2	12 500	25 000
- Complex de joacă	buc	1	30 000	30 000
- Scrânciob	Buc	1	15000	15000
- Nisipieră	buc	1	7 000	7000
- Scaune de teren	buc	6	4 000	24 000
- Urne pentru gunoi	buc	6	2 000	12 000
- Arbuști Mesteacăn	buc	20	100	2000
- Plăci de pavaj	m2	50	200	10 000
2. Transportarea echipamentului	unitate	1	2000	2000
3. Lucrări de montare a echipamentului	unitate	8	500	4000
4. Comisioane bancare				1340
Total				142 840

1. Identificăm costurile neeligibile:

TVA- 23 583 lei

Comisioanele bancare- 1340 lei

Total costuri neeligibile = 24 923 lei

2. Calculăm costul investiției eligibile:

$$C_e = v_t - Ch_{ne}$$

$$142\ 840 - 24\ 923 = 117\ 916 \text{ lei}$$

Costul investiției eligibile = 117 916 lei

3. Calcularea valorii subvenției:

$$S_{sv} = C_e * k$$

$$117\ 916 * 85\% = 100\ 230 \text{ lei}$$

Suma subvenției: 100 230 lei

*Important! TVA
este eligibil doar
pentru proiectele
inițiate de APL!*

Coefficientul de subvenționare (k):

sectorul public – până la 80% din valoarea costurilor eligibile;

sectorul civic – până la 85% din valoarea costurilor eligibile;

sectorul antreprenorial – până la 60% din valoarea costurilor eligibile;

Selectarea și aprobarea cererilor de finanțare

Lansarea și desfășurarea apelului local în cadrul GAL-ului.

(plasarea materialelor informative, desfășurarea campaniei de informare și recepționarea dosarelor)

Evaluarea dosarelor, selectarea beneficiarilor de subvenții și pregătirea raportului privind apelul local.

(desfășurarea ședințelor comitetelor de selecție și a Adunărilor Generale, calcularea valorii subvenției. Pregătirea raportului și a documentelor privind desfășurarea apelului și selectarea beneficiarilor)

Transmiterea către Agenție a cererii de finanțare pentru proiectele locale din cadrul GAL.

(cererea de finanțare pentru proiectele locale va fi însoțită de raportul privind organizarea și desfășurarea concursurilor de selecție a cererilor de finanțare a proiectelor în cadrul GAL-ului cu anexarea documentelor confirmative)

Aprobarea finală a cererilor de finanțare de către Agenție.

(lista proiectelor investiționale aprobate spre finanțare va fi publicată pe site-ul oficial al agenției)

Raportul privind organizarea și desfășurarea concursurilor de selectare a cererilor de finanțare a proiectelor în cadrul GAL-ului va fi însoțit de următoarele anexe:

- Regulile de participare la apelul local de proiecte al GAL;
- Anunțul despre apelul GAL;
- Procesul verbal al ședinței comitetului de selectare la care s-au elaborat documentele pentru apelul local de proiecte;
- Procesul verbal al ședinței adunării generale la care s-au aprobat documentele pentru apelul local de proiecte;
- Planul campaniei de informare;
- Registrul cererilor de finanțare depuse;
- Fișele de conformitate;
- Lista cererilor de finanțare conforme;
- Lista cererilor de finanțare neconforme;
- Declarațiile de confidențialitate și de lipsă a conflictului de interes ale membrilor comitetului de selectare prezenți la evaluare;
- Fișele de evaluare;
- Procesul verbal al ședinței de evaluare a comitetului de selectare;
- Procesul verbal al ședinței adunării generale la care s-au aprobat proiectele selectate;
- Dosarele solicitanților de subvenții selectați de către GAL pentru finanțare;

Implementarea proiectelor investiționale:

Denumirea procesului:	Perioada de desfășurare	Temeiul:
Contractarea de către AIPA a beneficiarilor de subvenții.	În termen de 10 zile de la data recepționării notificării agenției cu privire la aprobarea proiectului.	Confirmarea disponibilității capacității de cofinanțare; Deschiderea contului bancar (trezorerial pentru sectorul public).
Autorizarea primei tranșe	După semnarea contractului dintre agenție și beneficiarul de subvenții.	În baza cererii de debursare a resurselor financiare.
Monitorizarea implementării proiectului investițional	Managerii GAL împreună cu specialiștii din cadrul Agenției vor monitoriza implementarea proiectului investițional și vor oferi asistență beneficiarilor de subvenții. Implementarea proiectelor nu va depăși 12 luni de la semnarea contractului.	În baza contractului de acordare a subvenției
Raportarea	După finisarea implementării proiectului investițional beneficiarii de subvenții vor prezenta raportul însoțit de documente confirmative	În baza contractului de acordare a subvenției
Autorizarea tranșei 2	Beneficiarii din sectorul public pot depune cererea de debursare după confirmarea cheltuielilor în valoare de 80% din valoarea proiectului investițional; Beneficiarii din sectorul civic și antreprenorial vor depune cererea de debursare după finisarea proiectului investițional.	În baza cererii de debursare a resurselor financiare, raportului privind implementarea proiectului investițional și documentele financiare.

Documente confirmative:

Sectorul public

- documentele primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoiceurilor;
- ordinele de plată;
- devizul de cheltuieli al lucrărilor efectuate;
- actul de verificare pe teren al Agenției, în care se confirmă cheltuielile suportate de către beneficiar și stadiul operațional al proiectului.

Sectorul civic

- copia deciziei Consiliului local privind permiterea implementării proiectului investițional pe teritoriul localității;
- documentele primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoiceurilor;
- copia contractului de vânzare-cumpărare a utilajului, a echipamentului, a serviciilor, după caz;
- ordinele de plată care confirmă achitarea integrală a bunului/serviciilor achiziționate;
- actul de dare în exploatare și/sau punere în funcțiune a utilajului/ echipamentului achiziționat.

Sectorul antreprenorial

- documente primare: copiile facturilor fiscale/declarațiilor vamale și invoiceurilor;
- copia contractualului de vânzare-cumpărare a utilajului, a echipamentului, a serviciilor, după caz;
- ordinele de plată care confirmă achitarea integrală a bunului/serviciilor achiziționate;
- actul de dare în exploatare și/sau punere în funcțiune a utilajului achiziționat;
- dovada că solicitantul este deținător legal al bunurilor imobile (terenuri/spații) în care sau pe care se realizează investiția. Pentru bunurile imobile deținute în folosință/comodat, termenul va fi de cel puțin trei ani, calculat începând cu anul efectuării investiției;
- în cazul proprietăților private deținute, dovada că acestea sunt lipsite de orice obligații sau garanții financiare față de stat sau terți, cu excepția cazului în care datoria reprezintă un împrumut destinat exclusiv finanțării investiției;
- dovada înregistrării specialităților tradiționale.

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Vă mulțumim!

AIPA:

**MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan
cel Mare și Sfânt, 162, et.17
tel: 022 222 892 / 022220386**

www.aipa.gov.md

